

Tektonski premiki v lastništvu ali pač ne?

Dva predloga: znižanje osnovnega kapitala na nič s pozivom upnikom o konverziji terjatev v lastniške deleže in nasprotni, kjer naj bi kapital ostal nespremenjen, finančni upniki pa bodo verjetno sami predlagali stečaj

Murskosoboške Pomur-ske mlekarne (PM) so od 8. oktobra lani z namenom finančne konsolidacije zaradi prezadolženosti v prisilni poravnaji. Da bi preprečili »oskodovanje« svojega lastništva, je SKZ Ljutomer – Križevci pred »prisilkou«, ki jo je predlagala uprava, celo vložila predlog za stečaj PM.

Direktor PM Robert Serec trdi, da je prisilna poravnava eno od orodij za finančno razbremenitev družbe zaradi preteklih dolgov (skupaj z obveznostmi do bank jih je upravitelj prisilne poravnave v postopku priznal za kar 13,4 milijona evrov, od tega 6,2 milijona evrov bančnih, ostale pa so do navadnih upnikov), po drugi strani pa varovalka pred morebitnimi izvršbami ali stečajem.

Ker se lastniki nisi odločili za dokapitalizacijo, sledi »kazen«

Po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju so upniki obravnavani pred lastniki. To poenostavljeno pomeni, da se v tem primeru lastniški deleži obstoječih lastnikov popolnoma razvrednotijo, lastniki pa postanejo tisti upniki, ki bodo svoje terjatve do mlekarne konvertirali v lastniške deleže. Po dveh neuspešnih dokapitalizacijah

– leta 2013 jo je uprava PM predlagala v višini 500 tisoč evrov in lani aprila v višini 1,3 milijona evrov – so se svojih posledic lastniki očitno začeli zavedati šele zdaj, ko poti nazaj ni več.

Predlog uprave

Nanaša se na dve ključni točki: Spremeni se osnovni kapital družbe s sedanjih 1,4 milijona evrov za celotni znesek, tako da bi po opravljenem zmanjšanju znašal 0 evrov. To pomeni, da se uskladio osnovni deleži delničarjev družbe tako, da obstoječe delnice prenehajo. Druga možnost je, da se osnovni kapital družbe na novo vzpostavi z novimi stvarnimi vložki – prenosom terjatev bodisi navadnih bodisi finančnih upnikov (bank) na dolžnika zaradi povečanja osnovnega kapitala. To pomeni, da se osnovni kapital družbe sočasno z zmanjšanjem osnovnega kapitala poveča z novimi stvarnimi vložki in bo znašal

toliko, kolikor bo višina konverzij. V to se lahko pretvoriti vsaka terjatev, ki je vključena v seznam navadnih ali zavarovanih terjatev upnikov do družbe, ki je razviden iz Poročila o finančnem položaju in poslovanju dolžnika, ki so ga PM kot insolventni dolžnik predložile predlogu za začetek prisilne poravnave, ki ga vodi murskosoboško okrožno sodišče. Vsak navaden upnik, ki bo prenesel svojo terjatev na družbo zaradi vplačila stvarnega vložka, si bo zagotovil eno navadno imensko kosovno delnico v vrednosti enega evra za vsakih 1,33 evra prenesene terjatve. Finančni upniki, torej banke, ki bodo v PM prenesli svoje zavarovane terjatve, pa bodo pridobili eno navadno imensko delnico v vrednosti 1,00 € za vsak 1,00 € prenesene terjatve. Prag uspešnosti konverzije terjatev bo dosežen, če bodo upniki v kapital družbe skupaj prenesli vsaj 50 tisoč evrov.

Če bo predlog uprave potr-

jen, je mogoče sklep o uspešnosti prisilne poravnave pričakovati aprila ali maja letos. Najpozneje v enem letu od pravnomočnosti tega sklepa naj bi bili navadni upniki iz načrta o finančnem prestrukturiranju PM, ki so ga upravi mlekarne potrdile tudi banke upnice, poplačani v predlagani 90-odstotni višini. Dve leti od tega sklepa pa naj bi tudi banke dobile prvi obrok od šestih oziroma naj bi bile potem v celotni višini plačane v šestih zaporednih letih.

še, da postopek prisilne poravnave ni bil ustrezno voden, poslovodstvu PM očitajo tudi kritike zakonodaje. Opozarjajo,

mer – Križevci v višini 1,2 milijona evrov – odločitev o tem je padla na seji upravnega in nadzornega sveta po zaključku naše redakcije). Hranilnica ima očitno interes, da bo v primeru, da bo prišlo do konverzije terjatev v lastniške deleže, usodo PM ob ptujski mlekaški zadruži vzela v svoje roke. To bo še tolko bolj očitno, če ji bo uspelo odkupiti še 3,4 milijona evrov terjatev NLB, ki jih ta največja slovenska banka prodaja. Pogovori o tem so intenzivno potekali že vse do sredine decembra. Če se bo to zgodilo, upniki v kapital družbe PM ne bodo pretvorili od dva do dva in pol milijona evrov, pač pa skoraj polovico vsega dolga mlekarne, ki znaša 13,4 milijona evrov.

Če bi večinski lastniki dokapitalizirali mlekarno, kar pa se žal niti v dveh poskusih ni zgodilo, ne bi bili pred skupščino priča takšnim igricam, kjer bodo v vsakem primeru najkrajo potegnili lastniki sami.

Serec pravi, da se gordijski voznel okrog finančne preobremenjenosti PM mora presekat, »... saj so dosedanja vodstva v 10 letih »pokurila« 30 milijonov evrov osnovnega kapitala družbe, zato se je z razlastnjenjem obstoječih lastnikov začelo že tedaj«.

Nasprotni predlog

Takšnemu zmanjšanju osnovnega kapitala oziroma popolnemu razvrednotenju obstoječih lastniških deležev dosedanjih delničarjev nasprotuje konzorcij obstoječih lastnikov SKZ Ljutomer – Križevci, Mlinopek Murska Sobota in SKZ Črenšovci, ki imajo do skupaj 100 tisoč delnic PM v lasti 5.489 delnic, torej dobro dvajsetino lastništva. Skupina omenjenih delničarjev, ki pa ima veliko podporo tudi pri KZ Radgona, Žavarovalnici Triglav, KAD-u in SOD-u ter zagotovo še pri kom, je namreč prepričana, da je še drugo zmanjšanje osnovnega kapitala družbe (lani se je osnovni kapital zaradi pokrivanja bilančnih izgub s slabih 4,2 milijonov evrov zmanjšal na 1,4 milijona evrov) nepotrebno. »Družba nima prenesenih izgub ali kakršnih koli bremen iz preteklosti. Tekoče poslovanje je dobro in pozitivno, čisti poslovni izid na dan 31. 10. 2015 po javno dostopnih evidencah znaša 1.245.239 evrov, kapital družbe na dan 31. 10. 2015 znaša 2.685.633 evrov,« piše v obrazložitvi nasprotna stran. Zato navajajo, da je sklep, ki ga predлага uprava PM, »nesprejemljiv in škodljiv, saj dosedanjim delničarjem povzroča dokazljivo škodo«. Prepričani so

da ima »posamezni član nadzornega sveta interes po lastništvu PM, s čimer se krši 238. člen kazenskega zakonika«. Očitki letijo na direktorja Mlekaške zadruge Ptuj **Draga Zupanič**, ki je dolgoletni nadzornik v PM, v tem mandatu je podpredsednik. Ni nam zanikal, da ima zadruža, ki jo uspešno vodi že več kot 20 let, interes svojo terjatev do PM za neplačano mleko v višini 884 tisoč evrov konvertirati v lastniški delež. A osebno nima nobenih apetitov po lastništvu.

»Rad bi samo, da se mlekarna zaradi napačnih in zgrešenih poslovnih odločitev prejšnjih vodstev otrese velikih finančnih bremen, da ostane v slovenskih rokah in si v slovenskem prostoru ponovno izberi mesto, ki ga je nekoč že imela.« Da mu ni vseeno za usodo kmetov, usmerjenih v prirejo mleko iz Prekmurja, je s 1. januarjem letos od Pomurske mlekaške zadruge (PMZ) v celoti prevzel tudi odkup prekmurskega mleka. PMZ se je zradi neplačila 873 tisoč evrov za mleko s strani PM znašala v hudi finančnih težavah in je bila zato primorana terjatev prodati. MZ Ptuj je z lanskim odkupom že skoraj 47 milijonov litrov mleka (za 10 % več kot leto pred tem) daleč največji organizirani odkupovalec mleka v Sloveniji.

Delavska hranilnica

Delavska hranilnica je po doslej znanih informacijah odkupila terjatev od Pomurske mlekaške zadruge (873 tisoč evrov) in Kmetijske zadruge Radgona v višini 284 tisoč evrov (morda še od SKZ Ljuto-

V primeru, če na jutrišnji skupščini ne bo potrjen predlog uprave oziroma bo obveljal nasprotni, imajo banke kot upniki v višini 6,2 milijona evrov vse vzvode, da se agonija PM konča na zanje najbolj primeren način. V skrajnem primeru s stečajem, kamor jo lahko pošlejo.

Pooblaščenka v stečaju

Zaplete pred jutrišnjo skupščino potrjujejo zadnji dogodki v družbi Pomurske mlekarne – Skupnost oziroma družbi pooblaščenki. Zgodili so se tik pred koncem lanskega leta, 30. decembra. Ta družba pooblaščenka v PM (še) obvladuje 39,06 % lastništva, torej je njen največji lastnik, s tem pa ima tudi pomemben odločitveni delež glasov na skupščini. Ker je bil doslej direktor pooblaščenke Andrej Horvat, v PM vodja odkupa, lojalen svojemu vodstvu, so ga na hitro sklicani seji nazornega sveta pooblaščenke s tega položaja razresili in na njegovo mesto postavili Franca Lorbeka iz KZ Radgona.

Znotraj pooblaščenke ima namreč 37,08-odstotni lastniški delež prav PM, 19,30-odstotnega KZ Radgona, 10,33-odstotnega Pomurske mlekaške zadruge; preostalo, 33,29-odstotno lastništvo pa je močno razpršeno med kmete, usmerjene v prirejo mleka s področja Pomurske mlekaške zadruge, KZ Radgona in SKZ Ljutomer – Križevci. Ker pooblaščenka nima nobene dejavnosti, se je v tem času pri njej nabralo za 1,3 milijona evrov negativnega kapitala. Kljub pozivu lastnikom sedaj že razšenega direktorja ni bila uspešna niti dokapitalizacija pooblaščenke.

Geza Grabar